

■ Ἀπὸ τὸ Ὁρθόδοξο Ἀγιολόγιο τῆς Δύσεως

Ὁ Ἅγιος Ἀλέξιος ὁ Ὑπερασπιστὴς τῆς Ὁρθοδόξου Πίστεως στὴν Ἀμερικὴ † 7η Μαΐου 1909

Ὁ Ἅγιος Ἀλέξιος (Alexis Toth), Ὑπερασπιστὴς τῆς Ὁρθοδόξου Πίστεως καὶ ζηλωτὴς ἐργάτης τῆς Ἀμπέλου τοῦ Κυρίου μας, γεννήθηκε στὴν Αὐστροουγγαρία στὶς 18 Μαρτίου τοῦ 1854 ἀπὸ μία πτωχὴ οἰκογένεια Καρπαθορώσων.

Ὅπως πολλὲς ἄλλες οἰκογένειες στὴν Αὐστροουγγρική Αὐτοκρατορία, ἡ οἰκογένεια τοῦ Ἀλεξίου Τῶθ ἦταν ἀρχικὰ συνδεδεμένη μετὸς Οὐνίτες.

Ὁ πατέρας καὶ ὁ ἀδελφὸς τοῦ Ἀλεξίου ἦσαν ἱερεῖς καὶ ὁ θεῖος του ἦταν ἐπίσκοπος τῶν Οὐνιτῶν. Ἐλαβε ἐξαιρετικὴ μόρφωσι καὶ ἔμαθε πολλὰ γλῶσσες (καρπαθορωσικά, οὐγγρικά, ρωσικά, γερμανικά, λατινικά καὶ ἑλληνικά μόνο γιὰ ἀνάγνωσι).

Νυμφεύθηκε τὴν Ροζαλί Μιχάλιτς, τὴν θυγατέρα ἐνὸς ἱερέως καὶ χειροτονήθηκε πρεσβύτερος στὶς 18 Ἀπριλίου 1878. Ἦ σὺζυγὸς του ἀπέθανε σύντομα καὶ μετὰ ἀπὸ λίγο καὶ τὸ μονάκριβο παιδί του. Ὁ Ἀλέξιος ἄντεξε τὶς δοκιμασίες αὐτὲς μετὰ τὴν ὑπομονὴ τοῦ Ἰῶβ.

Τὸν Μάιο τοῦ 1887 ὁ Ἀλέξιος ἀνεδείχθη Γραμματέας τοῦ ἐπισκόπου Πρέσωβ καὶ ὑπεύθυνος τοῦ διοικητικοῦ τομέα τῆς ἐπισκοπῆς. Ἐπίσης, τοῦ ἀνατέθηκε ἡ διεύθυνσις ἐνὸς ὀρφανοτροφείου. Ὁ π. Ἀλέξιος Τῶθ δίδασκε Ἐκκλησιαστικὴ Ἱστορία καὶ Κανονικὸ

Δίκαιο στο Ἱεροδιδασκαλεῖο τοῦ Πρέσωβ, καὶ οἱ γνώσεις καὶ ἡ ἐμπειρία ποὺ ἀπεκόμισε ἀπὸ αὐτὸ τὸν ἐβοήθησαν πάρα πολὺ στὴν μετέπειτα ζωὴ του στὴν Ἀμερική.

* * *

Ῥωτόσο, ἡ θητεία του ὡς Καθηγητοῦ στοῦ Ἱεροδιδασκαλεῖο καὶ ὡς Διευθυντοῦ στὶς θέσεις ποὺ τοῦ ἀνατέθηκαν στὴν ἐπισκοπὴ τοῦ Πρέσωβ, δὲν εἶχαν μεγάλη διάρκεια, διότι ἡ Θεία Πρόνοια εἶχε διαφορετικὰ σχέδια γιὰ τὸν Ἅγιο. **Τὸν** Ὀκτώβριο τοῦ 1899 διορίσθηκε καὶ ἀνέλαβε ἱερατικὰ καθήκοντα σὲ μία οὐνιτικὴ ἐνορία στὴν Μινεάπολη τῆς Μινεσότας. **Ῥς** ἄλλος Ἀβραὰμ ἐγκατέλειψε τὴν χώρα του καὶ τοὺς συγγενεῖς του γιὰ νὰ ἐκπληρώσῃ τὸ Θεῖο θέλημα.

Ῥταν ἔφτασε στὴν Ἀμερική, ὁ πατὴρ Ἀλέξιος παρουσιάστηκε στὴν τοπικὴ Ρωμαιοκαθολικὴ (Παπικὴ) ἐπισκοπικὴ ἀρχή, συγκεκριμένα στὸν ἀρχιεπίσκοπο Τζὸν Ἄϊρλαντ (John Ireland), ἐφ' ὅσον δὲν ὑπῆρχε Οὐνίτης ἐπίσκοπος στὶς Η.Π.Α. ἐκείνη τὴν ἐποχὴ.

Ῥ ἀρχιεπίσκοπος Ἄϊρλαντ ἀνῆκε σὲ μιὰ ομάδα Ἀμερικανῶν Καθολικῶν (Παπικῶν), ποὺ προωθοῦσαν τὴν ἰδέα τῆς ἀμερικανοποίησης ὅλων τῶν Ρωμαιοκαθολικῶν. **Τὸ** δικό του ὄραμα γιὰ τὸ μέλλον στηριζόταν σὲ τρεῖς πυλῶνες: «κοινὴ πίστι», «κοινὰ ἔθιμα», καὶ τὴν «χρῆση τῆς Ἀγγλικῆς γλώσσας γιὰ ὅλες τὶς περιπτώσεις ἐκτὸς ἀπὸ τὶς λειτουργικὲς τελετές». Προφανῶς, ἐθνοτικὲς ἐνορίες καὶ μὴ Λατινικοῦ τύπου χειροτονημένοι ἱερεῖς (δηλαδὴ Οὐνίτες), ἰδιαίτερα οἱ ἔγγαμοι, δὲν ὑπῆρχε τρόπος νὰ ταιριάξουν σὲ αὐτὸ τὸ πρόγραμμα.

Ῥτσι, ὅταν ὁ πατὴρ Ἀλέξιος Τὸθ προσῆλθε γιὰ νὰ παρουσιάσῃ τὰ διαπιστευτήρια του, ὁ ἀρχιεπίσκοπος Ἄϊρλαντ τὸν ὑπεδέχθη μὲ καταφανῆ κακοπιστία – ἂν ὄχι ἐχθρότητα. Ἀρνήθηκε νὰ τὸν ἀναγνωρίσῃ ὡς ἓνα ἔγκυρο Παπικὸ ἱερέα, καὶ δὲν τοῦ χορήγησε ἄδεια νὰ λειτουργῇ στὴν Ἀρχιεπισκοπὴ του. **Ῥ** ἴδιος ὁ Ἅγιος καταγράφει τὴν συνάντησί του μὲ τὸν ἀρχιεπίσκοπο ὡς ἐξῆς:

«Ἐμφανίσθηκα ἐνώπιον τοῦ ἐπισκόπου Ἄϊρλαντ τὴν 19η Δεκεμβρίου 1889, ἀπάσθηκα τὴν χεῖρά του κατὰ τὰ εἰωθότα, καὶ ἀπέδωσα τὰ διαπιστευτήριά μου, ζεχνώντας ὡστόσο νὰ γονατίσω ἐνώπιόν του, κάτι ποὺ ὅπως ἔμαθα ἀργότερα, ἦταν καὶ τὸ καθοριστικώτερο λάθος μου. Ῥνθυμοῦμαι, ὅτι ἀμέσως μόλις διάβασε ὅτι ἡμουν ἓνας “Ἑλληνο-Καθολικὸς ἱερέας”, τὰ χέρια του ἄρχισαν νὰ τρέμουν. Τοῦ χρειάσθηκαν δεκαπέντε λεπτὰ νὰ διαβάσῃ μέχρι τὸ τέλος καὶ ἀμέσως μετὰ μὲ ἐρώτησε ἀποτόμως – συζητήσαμε στὰ Λατινικά:

- Ῥχεις σύζυγο;

- **Ὁχι.**

- **Ἀλλὰ εἶχες μία;**

- **Ναί, εἶμαι χήρος.**

Σὲ αὐτὸ πέταξε τὸ χαρτὶ στὸ τραπέζι καὶ διακήρυξε δυνατὰ:

- **Ἔχω ἤδη στείλει ἐπιστολὴ στὴν Ρώμη, μὲ τὴν ὁποία διαμαρτύρομαι ἐνιστάμενος κατὰ τοῦ γεγονότος νὰ στέλνουν σὲ ἐμένα τέτοιου εἶδους ἱερεῖς!**

- **Τί ἐννοεῖτε τέτοιου εἶδους;**

- **Τοῦ ἰδικοῦ σου εἶδους.**

- **Εἶμαι ἓνας Ἑλληνο-Καθολικὸς ἱερέας. Εἶμαι Οὐνίτης καὶ χειροτονήθηκα ἀπὸ κανονικὸ Καθολικὸ ἐπίσκοπο.**

- **Θεωρῶ ὅτι οὔτε ἐσύ, οὔτε αὐτὸς ὁ ἰδικός σου ὁ ἐπίσκοπος εἴσθε Καθολικοί· ἐξάλλου δὲ μοῦ χρειάζεται κανένας Ἑλληνο-Καθολικὸς ἱερέας.**

Ἐνας Πολωνὸς ἱερέας εἶναι ἀπολύτως ἐπαρκής. Οἱ Ἕλληνες μποροῦν ἐπίσης νὰ ἔχουν αὐτὸν γιὰ ἱερέα τους. Ὅμως ἀνήκει στὸν Λατινικὸ τύπο· ἀνεξαρτήτως, οἱ ἄνθρωποι μας δὲν τὸν καταλαβαίνουν καὶ σπάνια θὰ πᾶνε σὲ αὐτόν· αὐτὸς ἦταν καὶ ὁ λόγος ποῦ ἐγκατέστησαν μιὰ ἰδική τους Ἐκκλησία· δὲν πῆραν ἄδεια ἀπὸ ἐμένα καὶ σὲ καμία περίπτωσι δὲν πρόκειται νὰ σοῦ ἀναγνωρίσω δικαιοδοσία νὰ ἐργασθῆς ἐδῶ».

* * *

Ὡς Ἱστορικὸς καὶ Κανονολόγος, ὁ πατὴρ Τόθ, ἤξερε τὰ δικαιώματά του, ὅπως αὐτὰ προέκυπταν σύμφωνα μὲ τοὺς ὅρους τῆς Οὐνίας καὶ δὲ θὰ μπορούσε νὰ δεχθῆ τις παράνομες ἀποφάσεις τοῦ ἀρχιεπισκόπου.

Τὸν Ὀκτώβριο τοῦ 1890 πραγματοποιήθηκε μιὰ συνάντησι, στὴν ὁποία συμμετεῖχαν ὀκτὼ ἀπὸ τοὺς δέκα Οὐνίτες ἱερεῖς στὸ Γουίλκς-Μπαρ (Wilkes-Barre) τῆς Πενσυλβανίας, ὑπὸ τὴν προεδρεία τοῦ πατέρα Τόθ. Ὅσοι Οὐνίτες ἱερεῖς παραβρέθηκαν σὲ αὐτὴ τὴν συνάντησι ἀνακλήθηκαν στὴν Εὐρώπη ἀπὸ τοὺς ἐπισκόπους τους, ὡς τιμωρία γιὰ τὴν συμμετοχή τους.

Ἐν τῷ μεταξύ οἱ Ἀμερικανοὶ Παπικοὶ ἐπίσκοποι εἶχαν ἀποστείλει ἐπιστολὴ στὴν Ρώμη, μὲ τὴν ὁποία ἀξίωσαν τὴν ἀνάκλησι στὴν Εὐρώπη ὄλων τῶν Οὐνιτῶν ἱερέων, ἐπειδὴ εἶχαν τὸν φόβο ὅτι οἱ Οὐνίτες ἱερεῖς καὶ οἱ Οὐνιτικὲς ἐνορίες θὰ δυσχαίρεναν τὴν ἀφομοίωσι τῶν μεταναστῶν στὸν Ἀμερικανικὸ τρόπο ζωῆς καὶ τὴν κουλτούρα τοῦ τόπου.

Οἱ δὲ Οὐνίτες ἐπίσκοποι τῆς Εὐρώπης ἀρνήθηκαν ἀκόμα καὶ νὰ ἀκούσουν τὶς ἐκκλήσεις τῶν Οὐνιτῶν ἱερέων τους γιὰ βοήθεια.

Ὁ ἀρχιεπίσκοπος Ἄιρλαντ, μάλιστα, ἔστειλε ἐπιστολὴ σὲ ὅλες τὶς ἐνορίες τῆς ἐπικράτειάς του, μὲ

τὴν ὁποία πρόσταζε ὅλα τὰ μέλη νὰ μὴν ἐπισκέπτονται τὴν ἐνορία τοῦ πατρὸς Τόθ, καὶ νὰ μὴ δέχονται καμία «ιερατικὴ» ὑπηρεσία ἀπὸ αὐτόν.

* * *

Ὁ πατήρ Ἀλέξιος συνειδητοποίησε, ὅτι οἱ Οὐνίτες ἱερεῖς καὶ οἱ πιστοὶ πάντα θὰ ἀντιμετωπίζωνται ὡς δευτέρας κατηγορίας μέσα στὴν «εὐρύτερη Ρωμαιοκαθολικὴ Ἐκκλησία», καὶ ὅτι ἡ «Ἐνωσις» μὲ τὴν Ρώμη εἶχε ἀπλὰ ἐπιβληθῆ στοὺς Καρπαθο-Ρώσους.

Ἀναφέρει σχετικὰ:

«Πῆρα τὴν ἀπόφασιν νὰ κάνω κάτι, τὸ ὁποῖο κρατοῦσα στὴν καρδιά μου ἐπὶ μακρόν, καὶ λαχταροῦσε ἡ ψυχὴ μου: νὰ γίνω Ὁρθόδοξος. Πῶς ὁμως θὰ μποροῦσε νὰ πραγματοποιηθῆ ἡ ἐνδόμυχη αὐτὴ λαχτάρα; Ὅτι ἔπρεπε νὰ προχωρήσω μὲ μεγάλη διάκρισιν καὶ προσοχὴ. Ἡ ἀτυχὴς “Ἐνωσις”, ἡ πηγὴ τῆς κατηφόρας μας καὶ ὄλων τῶν πληγῶν μας, εἶχε γίνει κομμάτι τοῦ λαοῦ μας γιὰ πολὺ μεγάλο χρονικὸ διάστημα. Εἶχαν κιόλας περάσει 250 χρόνια ἀπὸ τότε ποὺ ἀρχίσαμε νὰ κουβαλοῦμε αὐτὸ τὸ βᾶρος. Προσευχῆθηκα σφόδρα, σφόδρα στὸν Θεὸ νὰ μοῦ δώσῃ δύναμιν καὶ νὰ μὲ φωτίσῃ νὰ καταφέρω νὰ τὰ ἐξηγήσω ὅλα αὐτὰ μὲ τὸν πιὸ ξεκάθαρο τρόπο στοὺς ἐνοριῖτες μου ποὺ τὰ ἀγνοοῦν».

Καὶ τὸ Ἅγιο Πνεῦμα βοήθησε.

Οἱ ἐνοριῖτες τοῦ εἶπαν:

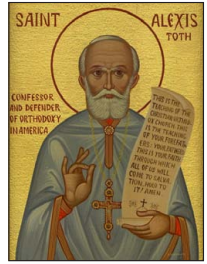
«Ἄς πᾶμε στὸν Ρῶσο Ἐπίσκοπο. Γιατί θὰ πρέπει νὰ ὑποτασσόμαστε συνεχῶς στοὺς ξένους;».

Ἦλθαν σὲ ἐπαφὴ μὲ τὸν Ρῶσο πρόξενο Ἴβαν Μλίναρ (Ivan Mlinar) στὸ Σὰν Φραντσίσκο (San Francisco) καὶ αὐτὸς ἔκανε τὴν πρώτη ἐπαφὴ μὲ τὸν Ρῶσο ἐπίσκοπο Βλαδίμηρο. **Τὸν** Φεβρουάριον τοῦ 1891, ὁ πατήρ Τόθ ταξίδεψε μὲ τὸν ἐπίτροπό του τὸν Πὸλ Ποντάνυ (Paul Podany) στὸ Σὰν Φραντσίσκο, ὅπου ἔγινε δεκτὸς ἀπὸ τὸν Ἐπίσκοπο Βλαδίμηρο.

Ὁ Πὸλ Ζαϊτσένκο (Paul Zaichenko), αὐτόπτης μάρτυς αὐτῆς τῆς συνάντησης, γράφει σχετικὰ:

«Ὁ Ἐπίσκοπος Βλαδίμηρος χωροστατοῦσε τῆς Θείας Λειτουργίας στὸν Ρωσο-Ὁρθόδοξο Καθεδρικὸ Ναὸ τοῦ Σὰν Φραντσίσκο. Κάτω ἀπὸ τὴν καθοδήγησί μου, ἡ χορωδία ἔψαλε μὲ θαυμαστὸ τρόπο τὰ τροπάρια. Στὸ κέντρο τοῦ ναοῦ στάθηκε ἕνας ἄγνωστος. Ἄν εἶχε γένια, ἀλλὰ εἶχε κοντό, στρατιωτικὸ, κούρεμα. Φοροῦσε ρᾶσο, ποὺ προσδένεται μὲ μιὰ σειρὰ κουμπιῶν, καὶ γύρω ἀπὸ τὴν μέση τοῦ ἦταν δεμένο ἕνα πλατὸ μὼβ ζωνάρι... Ὅλα τὰ μάτια ἦταν στραμμένα ἐπάνω του, ἀλλὰ κανεὶς δὲ γνώριζε ποιὸς ἦταν αὐτὸς ὁ ἄγνωστος. Ὁ Ἐπίσκοπος Βλαδίμηρος, μὲ πλήρη

ἄμφια, βγήκε ἀπὸ τὸ Ἱερὸ Βῆμα κρατώντας τὸ Εὐαγγέλιο καὶ τὸν Σταυρό. **Ὁ** ἄγνωστος ἔγινε δεκτὸς στὴν Ὁρθόδοξη Πίστι σύμφωνα μὲ τὸ Ἐκκλησιαστικὸ τυπικὸ. **Μὲ** στεντορεία δυνατὴ φωνή, ἀπεκήρυξε τὸν Παπισμὸ καὶ ἔγινε μέλος τοῦ ποιμνίου τῆς Ἁγίας Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας. **Τὴν** στιγμή ἐκείνη τὸ πρόσωπό του φωτίσθηκε μὲ ἓνα ἀπόκοσμο φῶς. **Ὁ** καινούργιος προσήλυτος ἦταν ὁ πατέρας Ἀλέξιος Τόθ, νέος, γοητευτικὸς, καὶ δυναμικὸς...».

Ἀκολουθῶς, ὁ Ἐπίσκοπος Βλαδίμηρος ταξίδεψε στὴν Μινεάπολη τὴν 25η Μαρτίου τοῦ 1891, ὅπου καὶ προσέλαβε 361 ἐνορίτες στὴν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία. **Οἱ** Οὐνίτες ἱερεῖς καὶ λαϊκοὶ στὶς Ἠνωμένες Πολιτεῖες τῆς Ἀμερικῆς ἔμαθαν τὴν θαρραλέα πράξι τοῦ πατρὸς Αλεξίου, καὶ αὐτὸ εἶχε ὡς ἀποτέλεσμα πολλοὶ ἀπὸ τοὺς Καρπαθορώσους ἀδελφούς του νὰ εἶναι ἔτοιμοι νὰ ἀκούσουν καὶ νὰ κατανοήσουν τὶς ψευδοδιδασκαλίες καὶ τὶς ἀπάτες ποὺ τοὺς ὠδήγησαν στὴν πλάνη ἐπὶ πολλὰς γενεές.

* * *

Τὸ παράδειγμα τοῦ Ἁγίου Ἀλεξίου καὶ τῆς ἐνορίας του, ποὺ ἐπέστρεψαν στὴν Ὁρθόδοξία, ἦταν ἐνθαρρυντικὸ γιὰ ἑκατοντάδες ἄλλους Οὐνίτες.

Ὁ πατὴρ Ἀλέξιος ἦταν φῶς ἐπὶ τῇ λυχνία καὶ ἀποτελοῦσε φωτεινὸ παράδειγμα γιὰ τοὺς πιστοὺς. **Μὲ** τὸ τολμηρὸ κήρυγμά του ἐξέθεσε τὴν κακόπιστη διδασκαλία ποὺ εἶχε παραπλανήσει τοὺς ἀνθρώπους, ἀλλὰ ἦταν πολὺ διακριτικὸς, γιὰ νὰ μὴν καλλιεργήσῃ στὸ ποίμνιό του τὴν μισαλλοδοξία. **Ἀ**ναδείχθηκε κήρυκας τῆς θεοσεβοῦς θεολογίας καὶ τοῦ ὀρθοῦ δόγματος καὶ συνέγραψε ἄρκετὰ συγγράμματα γιὰ τὴν ὀρθόδοξη πίστι καὶ τὸν ὀρθόδοξο βίον.

Παρὰ τὸ γεγονός, ὅτι ἡ ἐνορία του στὴ Μινεάπολη ἔγινε δεκτὴ ἀπὸ τὴν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία τὸ Μάρτιο τοῦ 1891, χρειάστηκε νὰ παρέλθῃ παραπάνω ἀπὸ ἓνα ἔτος μέχρι τὸ γεγονός νὰ ἐπικυρωθῇ ἀπὸ τὴν Ἁγία Σύνοδο στὴν Ρωσία.

Τὸν Ἰούλιο τοῦ 1892, ἡ Ρωσικὴ Σύνοδος ἀναγνώρισε ἐπίσημως τὴν ἐνορία στὴν Μινεάπολη καὶ τὴν δέχθηκε ὡς μέρος τῆς Ἐπισκοπῆς Ἀλάσκας καὶ Ἀλευτιῶν Νήσων. **Ἡ** ἀπόφασις ἔφτασε στὴν Ἀμερικὴ μόλις τὸν Ὀκτώβριο τοῦ 1892.

Ἐν τῷ μεταξύ, δημιουργήθηκε ἓνα κλίμα ἐθνικῆς καὶ θρησκευτικῆς ἀντιπαλότητος ἐναντι τῶν προσυλήτων. **Ὁ** πατὴρ Ἀλέξιος κατηγορήθηκε ὅτι «πούλησε» τοὺς Καρπαθορώσους συντοπίτες του, καὶ ὅτι τοὺς «πρόδωσε» στοὺς Μοσχοβίτες γιὰ ἴδιον οἰκονομικὸ ὄφελος.

Στὴν πραγματικότητα, δὲν ἔλαβε καμμία οἰκονομικὴ βοήθεια

για μεγάλο μεγάλο χρονικό διάστημα, ενώ και ἡ ἐνορία του ἦταν ἀπὸ τὶς πλέον πτωχές. Ὁ ἐνάρετος Πρεσβύτερος, γιὰ νὰ ἀνταπεξέλθη στὶς βιοτικὲς ἀνάγκες, ἦταν ἀναγκασμένος νὰ ἐργάζεται σὲ ἓνα ἀρτοποιεῖο.

Ἄν καὶ τὰ χρήματά του ἦταν λίγα, δὲν παράλειπε νὰ δίνει ἐλεημοσύνη στοὺς πτωχοὺς καὶ τοὺς ἐνδεεῖς. Μοιραζόταν τὰ χρήματα ἀπὸ τὴν ἐργασία του με ἄλλους κληρικοὺς, ποὺ ἦταν σὲ χειρότερη οικονομικὴ κατάστασι ἀπὸ αὐτὸν καὶ συνέφερε στὴν ἀνοικοδόμησι ἐκκλησιῶν καὶ στὴν ἐκπαίδευσι τῶν φοιτητῶν Θεολογί-

ας στὴν Μινεάπολη.

Ἄν ἀνησυχοῦσε ιδιαίτερα γιὰ τὴν ζωὴ του, γιὰ τὸ τί θὰ ἔτρωγε καὶ τί θὰ ἐνδυόταν. Ἐχοντας ἐμπιστοσύνη στὸν Κύριο ἀκολουθοῦσε τὴν προτροπὴ τοῦ Εὐαγγελίου: *«Ζητεῖτε δὲ πρῶτον τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ, καὶ ταῦτα πάντα προστεθήσεται ὑμῖν»* (Μαθ. 5' 33). Μὲ αὐτὸ τὸν τρόπο ὑπέφερε τὴν θλίψι, τὴν συκοφαντία καὶ τὶς φυσικὲς ἐπιθέσεις με ὑπομονὴ καὶ πνευματικὴ χαρά, ὑπενθυμίζοντάς μας ὅτι *«παντὸς δυνατωτέρα ἐστὶν ἡ εὐσέβεια»* (Σοφ. Σολ. 1' 12).

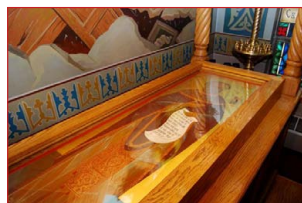
* * *

Ὁ Ἐπίσκοπος Βλαδίμηρος, ὁ Ἐπίσκοπος Βλαδίμηρος Νικόλαος, ὁ Ἅγιος Τύχων, καὶ ὁ Ἐπίσκοπος Πλάτων, ἀνεγνώρισαν τὰ ιδιαίτερα χαρίσματα τοῦ πατρὸς Τόθ, καὶ πολὺ συχνὰ τὸν ἔστελναν σὲ ἱεραποστολικὲς ἀποστολὲς γιὰ νὰ κηρύσσει ὅπου ὑπῆρχαν ἀνθρωποι Σλαβικῆς καταγωγῆς.

Ὁ ἴδιος, ἂν καὶ ταπεινὸς τῆ καρδιά με πλήρη ἐπίγνωσι τῶν ἐλλείψεων καὶ τῶν ἀδυναμιῶν του, ἔκανε ὑπακοὴ στὶς ἐπιταγὲς τῶν Ἐπισκόπων. Οὔτε δίσταζε, οὔτε προέβαλε δικαιολογίες καὶ πάντα ἔτρεχε νὰ διεκπεραιώσῃ τὶς διαφορὲς αὐτὲς ἀποστολὲς. Ἐτσι, ὁ Ἅγιος Ἀλέξιος ἐπισκέφθηκε πολλὲς Οὐνιτικὲς ἐνορίες, ὅπου ἐξηγοῦσε στὸ ποίμνιο τὶς διαφορὲς μεταξὺ Ὁρθοδόξων, Προτεσταντῶν, Ρωμαιοκαθολικῶν (Παπικῶν) καὶ Οὐνιτῶν, ὑπογραμμίζοντας ὅτι ὁ ἀληθινὸς δρόμος γιὰ τὴν σωτηρία τῆς ψυχῆς εἶναι ὁ δρόμος τῆς Ὁρθοδοξίας.

Ὁ Ἅγιος Ἀλέξιος, ὅπως ὁ Ἰωσίας *«κατηνθύνθη ἐν ἐπιστροφῇ λαοῦ καὶ ἐξῆρε βδελύγματα ἀνομίας»* (Σοφ. Σειρ. μθ' 2). **Συνέβαλε ἐνεργὰ στὴν ἐπιστροφὴ 17 οὐνιτικῶν κοινοτήτων στοὺς κόλπους τῆς Ὁρθοδοξίας.**

Ἀπὸ τὸ 1909, τὴν περίοδο τῆς μακαρίας κοιμήσεώς του, περίπου 25.000 Καρπαθορῶσοι καὶ Γαλισιανοὶ Οὐνίτες εἶχαν ἐπιστρέψει στὴν Ὁρθοδοξία.

Αὐτὸ ἀποτελέσσει ἓνα σημαντικό γεγονός στὴν ἱστορία τῆς ἱεραποστολῆς στὴν Ἀμερική, τὸ ὁποῖο συνέβαλε καθοριστικὰ στὴν ἐκεῖ ἐδραίωσι τῆς Ὁρθοδοξίας, πὸν θὰ συνέχιζε νὰ καθορίζη τὶς ἐξελίξεις γιὰ πολλὰ ἀπὸ τὶς ἐπόμενες γενεές.

Μέχρι τὸ 1916, 163 Οὐνιτικὲς ἐνορίες μὲ περισσότερα ἀπὸ 200.000 μέλη ἐπανήλθαν στὴν Ὁρθόδοξη Πίστη. Ἀκόμα καὶ σήμερα ἡ Ἐκκλησία ἐξακολουθεῖ νὰ δρέπη τοὺς καρποὺς τῆς διδασκαλίας καὶ τοῦ κηρύγματος τοῦ Ἁγίου.

* * *

Οἱ κοπιώδεις πνευματικοὶ ἀγῶνες τοῦ Ἁγίου Ἀλεξίου δὲν πέρασαν ἀπαρατήρητοι οὔτε ἀπὸ τοὺς ἐπιγεῖους ἄρχοντες. Ἐτσι, στὸν Ἅγιο ἀπονεμήθηκαν τὸ παράσημο τοῦ Ἁγίου Βλαδίμηρου καὶ τὸ παράσημο τῆς Ἁγίας Ἄννας ἀπὸ τὸν Τσάρο Νικόλαο Β', γιὰ τὶς διακεκριμένες ὑπηρεσίες του καὶ τὴν αφοσίωσί του στὸν Θεὸ καὶ τὴν Πατρίδα. Τὸ 1907 ὁ Ἅγιος ἀρνήθηκε τὴν ὑποψηφιότητά του γιὰ τὸν ἐπισκοπικὸ βαθμὸ, προτείνοντας κάποιον νεώτερο γιὰ τὴν θέσι αὐτή.

Πρὸς τὰ τέλη τοῦ ἔτους 1908, ἡ ὑγεία τοῦ Ἁγίου γνώρισε κατακόρυφη πτώσι, λόγῳ ἀσθενείας καὶ ἐπιπλοκῶν.

Ὁ Ἅγιος Ἀλέξιος κοιμήθηκε μὲ εἰρήνη τὴν Παρασκευὴ 7ῆ Μαΐου 1909, μνήμη τῶν Ἁγίων Σάββα καὶ Ἀλεξίου τοῦ Ἐρημίτου τῶν Σπηλαίων τῆς Λαύρας τοῦ Κιέβου.

Τὰ ἱερὰ Λεῖψανα του φυλάσσονται στὴν Μονὴ τοῦ Ἁγίου Τύχωνος, στὴν νότια Χαναὰν τῆς Πενσυλβανίας.

(*) Βλ. <https://www.tideon.org/orthodoksi-pisti-zoi/> • Ἐπιμέλ. ἡμετ.

Βιβλιογραφία:

1. «Repose of St Alexis Toth the confessor and defender of Orthodoxy in America», Orthodox Church in America, (<https://oca.org/saints/lives/2016/05/07/101300-repose-of-st-alexis-toth-the-confessor-and-defender-of-orthodoxy>).

2. «St. Alexis Toth of Wilkes-Barre», (<http://www.patheos.com/blogs/mcnamarasblog/2009/05/st-alexis-toth-of-wilkes-barre.html>).

3. «St. Alexis Toth » Confessor of the Orthodox Faith in America», American Carpatho-Russian Orthodox Diocese of the U.S.A., (<http://www.acrod.org/readingroom/saints/stalexistoth>).

+

Τῷ δὲ ἐν Τριάδι Παναγίῳ Θεῷ, τῷ ἐνδοξαζομένῳ ἐν τοῖς Ἁγίοις Αὐτοῦ, προσκύνησι καὶ εὐχαριστία, εἰς τοὺς αἰῶνας, τῶν αἰῶνων. Ἀμήν!